

Vælgere, at Tiden netop nu i en ganske særlig Grad er inde til at faa den Frihed, det Selvstyre, som man saa længe har ønsket sig. At dette Selvstyre muligvis kunde være Begyndelsen til en Opløsning af Folkekirken, synes jeg i alt for ringe Grad er blevet betonet fra den Side. At finde en Form for Forfatning, som kunde tilfredsstille alle Parter indenfor Folkekirken vil jeg, saaledes som de kirkelige Afdelinger staar overfor hinanden, næsten finde utænkeligt, for det, der kan tilfredsstille f. Eks. Grundtvigianerne, vil maaske møde Modstand hos Indre Mission, og hvad Indre Mission maatte ønske, vækker maaske Modstand hos de Kristelig-socialt og saa fremdeles; men saa er vi jo allerede inde i en begyndende Opløsning, og det næste maa da blive at finde de Frikirkeformer, hvorunder man kan leve videre.

Denne Udvikling ønsker Venstre ikke i Øjeblikket at fremskynde. Disse ganske faa Ord angiver vor principielle Stilling i denne Sag. Muligvis kan vi ikke afværge Udviklingen, hvis Socialdemokratiet vil gennemtvinge den, men vi ønsker, som sagt, ikke at være behjælpelige dermed. Jeg kan sige, at et konkret, positivt Forslag om øget Selvstyre for Kirken paa dette eller hint Omraade vilde sikkert have fundet Forstaaelse og Velvilje hos Venstre, selv om vi principielt mener, at Lovene af 1922 først burde bundfælde sig i Befolkningen og vise deres Virkninger. Men vi mangler den Tillid til Socialdemokraterne, som de Konservative i saa høj Grad besidder, skønt Kirkeministeren indenfor den konservative Gruppe har nogle af sine haardeste og skarpeste Modstandere og Kritikere, vi tror ikke, at Socialdemokraterne som Ledere af en Kommission med deres Ønsker, Maal og Krav om at adskille Stat og Kirke vil kunne medvirke til en efter vor Opfattelse lykkelig Udvikling indenfor vor Folkekirke og til Bevarelse af denne. Maaske burde vi indenfor Venstre slet ikke tage saa tungt paa denne Sag, maaske burde vi tage langt lettere paa den. Det vilde maaske, som man siger, være politisk klogt, for vi er slet ikke blinde for, at man i forskellige kirkelige Kredse næsten truer Venstre med Brafald ved det kommende Valg, fordi vi ikke vil stemme for det kirkelige Udvalg. Dette faar nu gaa, som det kan, men jeg vil dog sige her, at det er ganske i Strid med Sandheden, hvis Venstres Modstand overfor Udvalget bliver opfattet og udlagt som en Modstand imod Kirkefolkets Ønske om større Selvstyre inden-

for Folkekirken Rammer. Dette skal slaas fast. Vi er Venner af kirkeligt Selvstyre, og vi har bevist det, men al Vækst maa efter vor Mening have sin Tid, for at Væksten kan blive sund, saaledes ogsaa med Menighedernes Selvstyre. Selvstyre er vi altsaa ikke Modstandere af, vi ønsker kun en jævn Udvikling, men vi er Modstandere af hele den Selvmodsigelse eller det Modsætningsforhold, vil jeg snarere sige, der er mellem de to Partnere i denne Sag.

Vi beklager, at de Konservative i deres Iver for at faa det kirkelige Udvalg nedsat, blankt er gaaet med til at modtage og støtte Lovforslaget, som det her foreligger med en Passus om Drøftelse af en Adskillelse af Stat og Kirke. Vi beklager, at de Konservative er gaaet med dertil uden at gøre noget som helst Forsøg paa at faa denne Passus taget ud af Forslaget. Vi synes, at de her er gaaet Socialdemokratiets Ærinde. Havde de Konservative paa dette vigtige Punkt, altsaa hvor der tales om Adskillelse af Stat og Kirke, straks taget bestemt Afstand, havde de maaske alligevel faaet Lovforslaget om et kirkeligt Udvalg, idet man jo forstaar, at det er Kirkeministeren meget magtpaaliggende at faa Udvalget nedsat; men Sagens Udvikling var da sikkert blevet ganske anderledes. Dette burde have været betænkt fra konservativ Side, synes jeg, men blev det ikke.

Venstre mener paa en enkelt Undtagelse nær ikke at kunne være meddelagtige i Nedsættelsen af et kirkeligt Udvalg under Socialdemokratiets Førerskab, et Udvalg, hvis Resultat og Rækkevidde vi under de nuværende politiske Forhold aldeles ikke kan overskue, og vi kan derfor ikke stemme for Lovforslaget.

H. P. Johansen: Det var ingen Overraskelse for Tingets Medlemmer nu at erfare, at Venstres ærede Ordfører foreslaar det foreliggende Lovforslag forkastet. Det var kun, hvad man havde ventet, thi vi har nu snart mange Gange faaet at vide af den ærede Ordfører, at Venstre som Parti ikke vil medvirke til, at der bliver nedsat et kirkeligt Udvalg, i hvilket de kirkelige Spørgsmaal kan blive drøftet; at der er enkelte Medlemmer indenfor Partiet Venstre, specielt i Folketinget, som nærer en ganske anden Anskuelse end den ærede Ordfører for Venstre, er dog heller ingen Hemmelighed her paa Rigsdagen, og jeg maa tilføje: Det er maaske ret naturligt, at der netop i et Spørgsmaal som det fore-